

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 27.

Eyvende Session.

15de Møde.

Mandagen den 17de December.

(Forsat.)

Indenrigsministeren: Jeg har altid anseet det for Ministeriets Pligt, naar det samlede Ministerium havde en bestemt Formening om ikke at kunne tilraade Hans Majestæt at sanctionere et vist Lovudkast, da at udtale det, og det er saaledes igjen idag, som da jeg sidste Gang stod paa denne Plads, i denne Sag min Pligt at udtale, at Hans Majestæts Ministerium ikke vil kunne tilraade Hans Majestæt at udgive den forelagte Evangstov til Fæstegodssets Afløsning. Da jeg sidste Gang her udtalte det Samme og kun kort begrundede det, navnlig paa Fremgangen af de frivillige Salg, da havde jeg forbeholdt mig under den 2den Behandling at gaae dybere ind paa denne Sag, hvortil jeg ifølge min Stilling til Sagen var opfordret, — og hvortil jeg naturligtvis i aften har faaet en større Opfordring, idet hele den første Deel af den sidste ærede Talers Foredrag angik min ringe Person. Sagen kom imidlertid dengang ei til videre Forhandling. Jeg skal derfor nu tillade mig først at fremhæve de forskellige Grunde, som paabe- raabes imod Evangstovens Indførelse.

Den første og stærkeste Grund, den, som ei alene høres af de Vedkommende, som man vil tvinge til at stille sig fra deres Fæstesteder, men som man ogsaa hører af en Mængde Andre, navnlig Retskyndige, det er, at enhver sliq Evangstov gaaer ud paa en Krænkelse af Eiendomsretten; thi, saa indskrænket denne Eiendomsret end kan være, saa falder Loven den

dog med rene Ord Eiendom, og denne Re maa altsaa efter Grundloven være ligesaa sikker som anden Eiendomsret, naturligtvis ikke anderledes end med de Indskrænkninger, der ere lagte paa den; disse Mænd ansee da den hele Lov i og for sig for en Uret. Den Mening har jeg erklæret, at jeg ikke deler, og alle de Angreb, jeg har været udsat for, deels af Mænd, der mødte mig aabent, deels af en Mængde leiede anonyme Penne, skulle ikke bringe mig fra, naar jeg er pligtig at udtale min Mening, at sige, at det er min Mening, at den danske Lovgivning gaaer ud fra, at Fæsteforholdet kan ordnes ved Love, rettede efter dets eiendommelige Bessaffenhed i Relation til den danske Bondestand; saa vidt er jeg gaaet, og saavidt gaaer jeg endnu. Det er den samme Mening, som en høitaget forhen- værende Collega af mig har forsvaret med megen Dygtighed; men han har senere med mig beklaget, at denne Sag er bleven ført saaledes, at man skulde troe, at de, der førte den — jeg mener ikke her i Thinget, — vilde, at den skulde tabes. Dersom det iøvrigt kunde tænkes, at den rene Eiendomsstheorie, den An- skuelse, at det uden Videre kunde gaae, at enhver Godseier folgte enhver Gaard, naar den blev ledig, og tog den hele Sum for sig, — dersom dette kunde tænkes virkelig udført, saa behøvede vi ikke at holde os til Retsargumenter, thi da vilde den Bevidsthed, der er i Folket i det Hele om dette Forholds særegne Bessaffen- hed, trænge saaledes frem, at Afslørningsloven sikkerligen ikke længe vilde kunne lade vente paa sig; men saaledes er Forholdet ikke, og her komme vi til det falske Standpunkt, hvorpaa Sagen stilles; her komme vi til at see, hvorledes enhver Sag lider Skade af Partisthed og Genfidighed (Hør!). Naar det siges, at Bon-